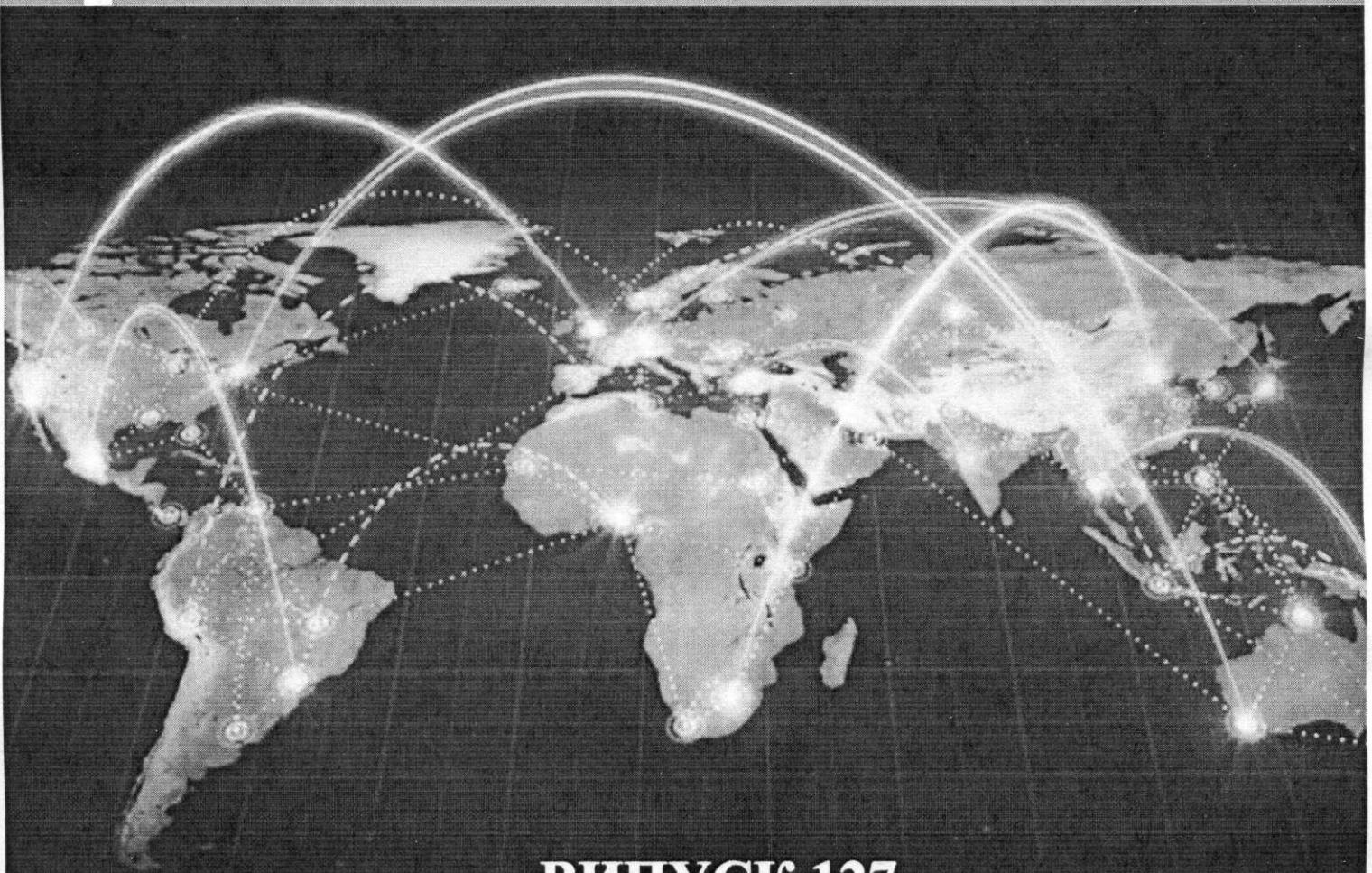

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 127

31 березня 2026 р.

м. Переяслав

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
ГО «ІНСТИТУТ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ
І НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

31 березня 2026 року

Вип. 127

Збірник наукових праць

Переяслав – 2026

УДК 001+37(100)
ББК 72.4+74(0)
Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: зб. наук. праць. Переяслав, 2026. Вип. 127. 254 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Кикоть С. М. – кандидат історичних наук, заступник голови ГО «Інститут суспільного розвитку і наукових досліджень»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Воловик Л. М. – кандидат географічних наук, доцент

Гузун А. В. – кандидат біологічних наук, доцент

Євтушенко Н. М. – кандидат економічних наук, доцент

Носаченко В. М. – кандидат педагогічних наук, доцент

Руденко О. В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А. А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш. С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Юхименко Н. Ф. – кандидат філософських наук, доцент

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій

© Університет Григорія Сковороди
в Переяславі
© Рада молодих учених університету
© ГО «Інститут суспільного розвитку
і наукових досліджень»

ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ /	
TECHNICAL SCIENCES. TRANSPORT	
<i>Світлана Бурдюгова, Володимир Шабардін</i> АДАПТАЦІЯ ГЛОБАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОЇ КОРПОРАЦІЇ TOYOTA ДО УМОВ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ	214
<i>Руслан Волошин</i> ОДНОКОНТУРНА СИСТЕМА КЕРУВАННЯ ЕЛЕКТРОПРИВОДОМ СОНЯЧНОЇ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ	216
<i>Vadim Nantoi, Daria Nantoi</i> FORECASTING ROAD FREIGHT DEMAND IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA	220
АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО /	
ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION	
<i>Віктор Грицаско, Давид Овсенян, Андрій Півень</i> УТРИМАННЯ ДОРІГ НАВЕСНІ, ВЛІТКУ ТА ВОСЕНИ	229
<i>Валентина Костенко, Максим Решетняк, Дмитро Чернишов</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ	233
<i>Ілля Росенко</i> ІННОВАЦІЙНІ СИСТЕМИ УТЕПЛЕННЯ БУДІВЕЛЬ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	237
ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ /	
OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH	
<i>Ольга Євтушенко, Аліна Сірик</i> АНАЛІЗ СТАНУ ПОЖЕЖНОЇ ТА ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ НА ОБ'ЄКТАХ ОСВІТИ	240
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ / AUTHORS' INFORMATION	244

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ / OCCUPATIONAL SAFETY AND HEALTH

УДК 331.46:004.65

Ольга Євтушенко, Аліна Сірик
(Київ, Україна)

АНАЛІЗ СТАНУ ПОЖЕЖНОЇ ТА ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ НА ОБ'ЄКТАХ ОСВІТИ

У статті представлено результати статистичного аналізу стану пожежної та техногенної безпеки на об'єктах освіти за період з 2021 по 2025 роки. Проаналізовано причини виникнення пожеж, збитків від пожеж, динаміку пожеж на об'єктах закладів освіти за п'ять років. Розглянуто пріоритетні напрямки планування та впровадження профілактичних заходів для забезпечення ефективного протипожежного захисту на об'єктах закладів освіти.

Ключові слова: пожежа, об'єкт освіти, здобувач, працівник, безпека.

The article presents the results of a statistical analysis of the state of fire and technological safety at educational facilities for the period from 2021 to 2025. The causes of fires, fire-related losses, and the dynamics of fires at educational institutions over a five-year period are analyzed. The study also examines priority directions for planning and implementing preventive measures to ensure effective fire protection at educational facilities.

Key words: fire, educational facility, applicant, employee, safety.

Для розробки заходів з пожежної безпеки, вчасної евакуації та захисту життя і здоров'я учасників освітнього процесу необхідно провести аналіз стану пожежної та техногенної безпеки та визначити закономірності виникнення причин пожеж, що дозволить визначити пріоритетні напрямки планування та впровадження профілактичних заходів.

За оперативною інформацією центральних органів виконавчої влади та інших органів державної влади, до сфери управління яких належать заклади освіти, обласних, Київської міської військових адміністрацій станом на 12 січня 2026 р. на підконтрольній Україні території здійснюють статутну діяльність 23721 заклад освіти державної та комунальної форм власності (Лист МОН "Про стан пожежної та техногенної безпеки на об'єктах освіти у 2025 р." з додатком) [1].

Більшість закладів освіти державної та комунальної форми власності, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління МОН та місцевих органів виконавчої влади, розташовані в старих будівлях, в яких на час введення в експлуатацію проектною документацією відповідно до державних будівельних норм (ДБН) не було передбачено наявність автоматичних систем пожежної сигналізації, оповіщення про пожежу та керування евакуацією учасників освітнього процесу, а електричні мережі не були розраховані на високі навантаження із застосуванням сучасного електричного обладнання, комп'ютерів тощо, що вимагає сучасні підходи до організації безпечного освітнього процесу. Тому, виникає необхідність повної, або часткової заміни електричної мережі та встановлення сучасних електричних запобіжників.

Для виявлення пожежі на ранній стадії та її ліквідації, вчасної евакуації та захисту життя учасників освітнього процесу, збереження майна заклади освіти повинні обладнуватися системою пожежної сигналізації, системою оповіщення про пожежу та управління евакуацією учасників освітнього процесу, системою централізованого пожежного спостереження (вивід сигналу про пожежу на пульт централізованого пожежного спостереження) згідно з вимогами пункту 7 табл. А.1 дод. А та дод. Б ДБН В.2.5-56:2014

«Системи протипожежного захисту» [2] та пункту 1.2 глави 1 розділу V Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МВС від 30.12.2014 № 1417, що зареєстровано у Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 р. за № 252/26697 [3].

Відповідно до частини третьої статті 55 Кодексу цивільного захисту України [4] забезпечення пожежної безпеки покладається на власника (власників) земельної ділянки та іншого об'єкта нерухомого майна або наймачів (орендарів) земельної ділянки та іншого об'єкта нерухомого майна, якщо це обумовлено договором найму (оренди), а також на керівника (керівників) суб'єкта господарювання. Пунктом 5 Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затверджених Наказом МОН від 15.08.2016 № 974, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 вересня 2016 р. за № 1229/29359 [5], визначено, що забезпечення пожежної безпеки в закладах та установах об'єктів освіти покладається на їх власників або уповноважені ними органи, керівників (ректори, директори, начальники, завідувачі), керівників структурних підрозділів (факультети, кафедри, лабораторії, навчальні кабінети, цехи, склади, бібліотеки, архіви, майстерні тощо) відповідно до законодавства.

За даними наданими МОН (Лист МОН “Про стан пожежної та техногенної безпеки на об'єктах освіти у 2025 році” [1]) за період з 2021 по 2025 роки в закладах освіти державної та комунальної форми власності, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери управління МОН та обласних, Київської міської військових (державних) адміністрацій, сталося 233 пожежі, загинуло 3 особи та було травмовано 24 особи.

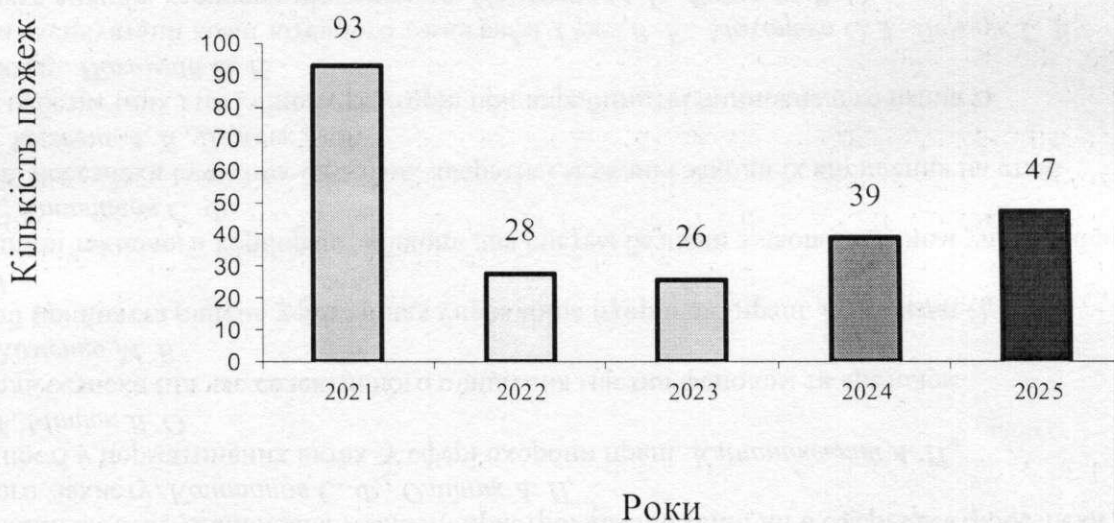

Рис. 1. Динаміка пожеж, що сталися на об'єктах освіти у 2021...2025 рр.

На рис. 1 представлено динаміку кількості пожеж за п'ять років. Згідно статистичних даних за період з 2021 по 2025 роки збитки від пожеж на об'єктах освіти становлять 44,982 млн. грн. (рис. 2) [1].

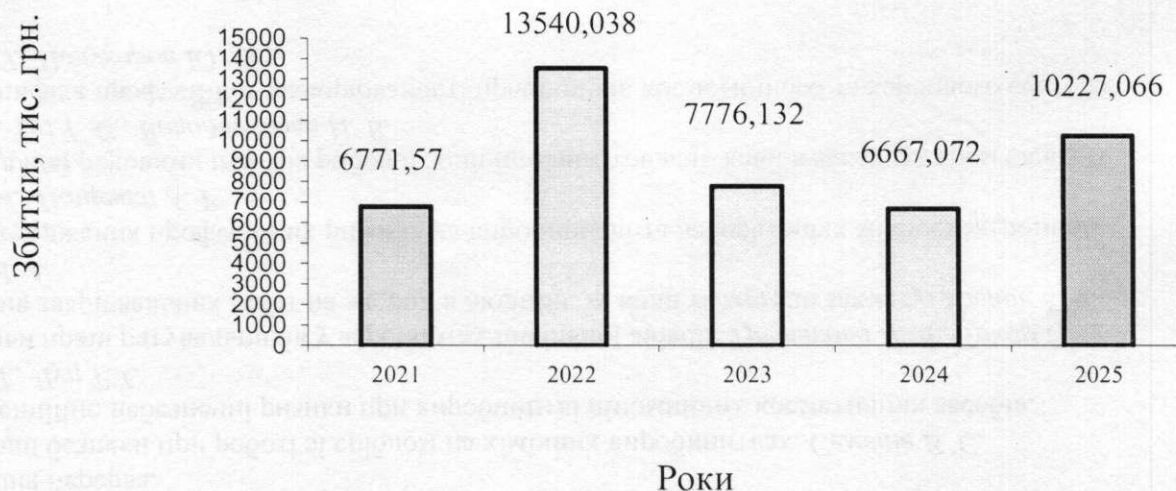

Рис. 2. Динаміка збитків від пожеж, що сталися на об'єктах освіти, 2021–2025 рр.

У 2025 р. сталося 47 пожеж (без урахування пожеж, що виникли внаслідок воєнних дій), що на 8 пожеж більше ніж у 2024 р., а збитків державі нанесено на 10,227 млн. грн., що в 1,5 рази більше ніж у 2024 р. Внаслідок пожеж на об'єктах освіти загинуло дві особи (Кіровоградська область) та було травмовано чотири особи (Чернівецька область 2 особи, Одеська та Полтавська область – по 1 особі) [1].

Найбільша кількість пожеж виникло на об'єктах освіти у місті Києві (9 пожеж, прямих збитків на 259,9 тис. грн.), Дніпропетровській області (5 пожеж, незначні збитки), Київській області (5 пожеж, збитків на 76,8 тис. грн.) та Львівській області (4 пожежі, збитків на 376,6 тис. грн.). При цьому найбільших збитків (5,4 млн. грн.) від пожежі на одному об'єкті, що сталося внаслідок несправності устаткування, зафіксовано в Івано-Франківській області. Такі збитки обумовлені тим, що пожежа виникла в закладі освіти, що розташований в гірській та важкодоступній місцевості, тому пожежники не змогли швидко добратися до об'єкту пожежі. Побічні збитки на гасіння пожежи сягнули майже 3 млн грн, а прямі збитки майже 2,4 млн. грн. [1].

Найбільш поширеними причинами виникнення пожеж на об'єктах освіти, як й у попередні роки, залишається несправність устаткування, порушення правил експлуатації, підпали та невстановлені причини (рис. 3).

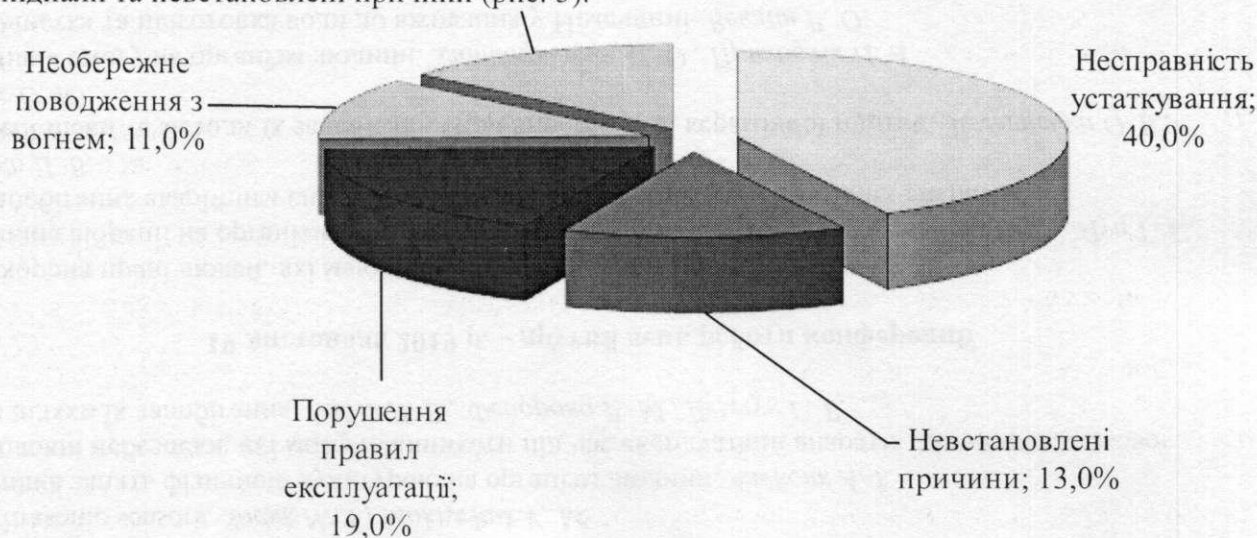

Рис. 3. Відсотковий розподіл причин виникнення пожеж на об'єктах закладів освіти у 2025 р.

Забезпечення пожежної та техногенної безпеки закладів освіти в цілому є невід'ємною складовою процесу створення безпечного освітнього середовища, а також полягає в облаштуванні наявних та будівництві нових об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту. Але необхідно зазначити, що в умовах особливого періоду основна увага органів державної влади та місцевих органів виконавчої влади більше зосереджена на будівництві, реконструкції та ремонті захисних споруд цивільного захисту, а питання організації заходів пожежної та техногенної безпеки на об'єктах закладів освіти деякі керівники відносять на другий план. Основними причинами такого стану залишаються низький рівень організації роботи та контролю за виконанням завдань у сфері пожежної та техногенної безпеки керівниками місцевих органів виконавчої влади та закладів освіти, недофінансування заходів пожежної та техногенної безпеки. Виконання завдань у сфері пожежної та техногенної безпеки залишається одним з першочергових завдань керівників всіх рівнів задля забезпечення прав учасників освітнього процесу на безпечні та нешкідливі умови навчання та праці.

Отже, на основі аналізу статистичних даних за період з 2021 по 2025 роки в закладах освіти державної та комунальної форми власності, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери управління МОН зареєстровано 233 пожежі, було травмовано 24 особи, загинуло 3 особи. Збитки від пожеж на об'єктах освіти за п'ять років склали 44,982 млн. грн. Встановлено, що основними причинами виникнення пожеж є несправність устаткування, порушення правил експлуатації, підпали та невстановлені причини. Необхідно відмітити, те що до 2022 р. увага була приділена автоматизації пожежної сигналізації закладів освіти, у 2024-2025 роках головним критерієм безпеки стала наявність та стан укриттів, а також безпека шляхів евакуації до них. Масове використання генераторів та альтернативних джерел енергії у закладах освіти під час відключень світла створило нові ризики пожеж через порушення правил експлуатації електротехнічних пристроїв. Стан пожежної безпеки у 2025 р. визначається не лише наявністю інвентарю, а насамперед швидкістю реакції персоналу та адаптованістю технічних систем до критичних умов. Профілактична робота має трансформуватися з «паперової» звітності у реальну культуру безпеки, де кожен учасник освітнього процесу чітко знає алгоритм дій у будь-якій надзвичайній ситуації.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Міністерство освіти і науки України. Лист МОН «Про стан пожежної та техногенної безпеки на об'єктах освіти у 2025 році». Київ: МОН України, 2025.
2. ДБН В.2.5-56:2014. Системи протипожежного захисту. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2014. 125 с.
3. Правила пожежної безпеки в Україні: затвердж. наказом МВС України від 30.12.2014 № 1417, зареєстр. у Міністерстві юстиції України 05.03.2015 за № 252/26697. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text> (дата звернення: 12.03.2026 р.).
4. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02 жовтня 2012 р. №5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 13.03.2026).
5. Міністерство освіти і науки України. Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України: наказ МОН України від 15.08.2016 № 974, зареєстр. в Міністерстві юстиції України 08.09.2016 за № 1229/29359. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-16#Text> (дата звернення: 13.03.2026).